Protocol meldcode huiselijk geweld & kindermishandeling

Inleiding

Binnen de Brug vmbo/havo vinden we het onze verantwoordelijkheid om leerlingen een veilige, zorgzame en voorspelbare schoolomgeving te bieden. Soms signaleren medewerkers zorgen over het welzijn van leerlingen, die kunnen wijzen op huiselijk geweld of kindermishandeling. In zulke situaties zijn wij als onderwijsprofessionals wettelijk verplicht te handelen volgens de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.

De meldcode is sinds 2013 verplicht voor alle onderwijsmedewerkers en biedt een helder en zorgvuldig proces om signalen serieus te onderzoeken, te duiden en waar nodig passende hulp in te zetten. Het doel is steeds hetzelfde: de veiligheid van de leerling waarborgen en bedreigende situaties stoppen of voorkomen.

Binnen De Brug hanteren we een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling die het proces bewaakt, collega's ondersteunt en zorgt voor kwalitatieve dossieropbouw. Elke medewerker heeft de plicht om signalen te melden en de stappen te volgen.

De meldcode is iets anders dan de meldplicht bij seksueel misbruik door medewerkers; die betreft strafbare feiten binnen de schoolsituatie. Beide protocollen staan naast elkaar, maar hebben ieder hun eigen wettelijke basis.

Wettelijk kader: Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

De meldcode geldt voor vermoedens van geweld of mishandeling in de thuissituatie of privésfeer van de leerling. Het gaat bijvoorbeeld om:

- fysieke mishandeling
- psychische mishandeling of emotionele verwaarlozing
- seksueel misbruik
- verwaarlozing
- getuige zijn van huiselijk geweld
- situaties van structurele of acute onveiligheid

Elke medewerker die signalen opmerkt, klein of groot, is verplicht de meldcode op te starten wanneer zorgen blijven bestaan.

De meldcode bestaat uit vijf stappen. Bij elke stap stellen we dezelfde centrale vraag:
"Zorg terecht: ja/nee?"

- Bij ja gaan we verder naar de volgende stap.
- Bij nee stopt de meldcode op dat punt.

Alle stappen vanaf stap 1 worden vastgelegd in het logboek van het LVS, beheerd door de aandachtsfunctionaris.

Uitgangspunten bij de meldcode

- Medewerkers signaleren, noteren en bespreken zorgen nooit alleen. Dit gebeurt altijd met de aandachtsfunctionaris (SMW vanuit de CVB)
- De aandachtsfunctionaris ondersteunt, bewaakt de kwaliteit en zorgt voor dossieropbouw.
- Collegiale consultatie en samenwerking binnen de Commissie voor Begeleiding (CvB) zijn vaste onderdelen van het proces.
- Bij twijfel wordt altijd Veilig Thuis geraadpleegd (desnoods anoniem).
- Ouders worden pas in stap 3 betrokken, tenzij er risico is op onveiligheid door dat gesprek.
- Het afwegingskader van Veilig Thuis helpt in stap 4 bij het bepalen of sprake is van acute of structurele onveiligheid.

Stappenplan

Hieronder staan de vijf wettelijke stappen van de meldcode, in de uniforme opbouw zoals ook gebruikt bij de meldplicht.

Stap 0	**Zorgen inventariseren** Wanneer een medewerker signalen opmerkt die kunnen wijzen op huiselijk geweld of kindermishandeling, gebruikt hij/zij het zorginventarisatieformulier om objectief vast te stellen of de signalen plausibel verklaard kunnen worden of dat er reden is tot zorg. **Wanneer de zorg blijft bestaan** → meldcode starten.
Stap 1	**In kaart brengen van signalen** De medewerker en de aandachtsfunctionaris brengen samenalle signalen systematisch in kaart. Hierbij worden ook eerdere observaties, ondernomen acties en uitkomsten meegenomen. De aandachtsfunctionaris waarborgt dat alles gebeurt volgens het schoolprotocol, inclusief de kindcheck en – waar van toepassing – een melding in SISA. De aandachtsfunctionaris houdt het logboek bij. **Zorg terecht?** Ja → stap 2 Nee → meldcode stopt
Stap 2	**Collegiale consultatie & eventueel anoniem advies Veilig Thuis** De aandachtsfunctionaris brengt de casus in de Commissie voor Begeleiding (CvB). Doel: signalen duiden, risico's bespreken en vervolgstappen bepalen. Zo nodig legt een lid van de CvB de casus anoniem voor aan Veilig Thuis in de gemeente waar de leerling woont. De CvB bepaalt wie dit doet. **Zorg terecht?** Ja → stap 3 Nee → meldcode stopt

Stap 3	**Gesprek met ouders/verzorgers (cliënt)** Wanneer de zorgen blijven bestaan, volgt een gesprek met ouders/verzorgers (en indien passend: met de leerling). Dit gesprek wordt gevoerd door de aandachtsfunctionaris samen met een medewerker die dicht bij de leerling staat (bijv. mentor, OCO, signaleerder). In dit gesprek: - worden feiten en waarnemingen gedeeld - wordt de reactie van ouders/verzorgers gevraagd - worden betekenis en duiding besproken - worden afspraken voor het vervolg gemaakt **Is er risico dat het gesprek de veiligheid schaadt?** → dan kan dit gesprek achterwege blijven. **Zorg terecht?** Ja → stap 4 Nee → meldcode stopt
Stap 4	**Wegen van aard en ernst van de situatie** In deze stap wordt beoordeeld of er sprake is van acute of structurele onveiligheid. De aandachtsfunctionaris gebruikt hierbij het weegformulier van Veilig Thuis, onder verantwoordelijkheid en supervisie van de CvB. **Zorg terecht?** Ja → stap 5 (melden en/of hulp organiseren Nee → meldcode stopt
Stap 5	**Beslissen over melden en/of hulp organiseren** Wanneer er sprake is van acute of structurele onveiligheid wordt, conform de wet, altijd een melding gedaan bij Veilig Thuis. Naast melden organiseert de school – indien mogelijk – ook zelf hulp of ondersteuning voor de leerling en het gezin. De school werkt hierbij samen met ketenpartners zoals wijkteams, jeugdhulp en Veilig Thuis.

Meer informatie

- Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (rijksoverheid.nl)
- Veilig Thuis – 0800 2000 – www.vooreenveiligthuis.nl
- Brochures voortgezet onderwijs en mbo – www.nji.nl
- Afwegingskader meldcode – www.augeo.nl
- https://www.schoolenveiligheid.nl/wp-content/uploads/2023/02/Meldcodemeldplicht-vo-mbo.pdf